

■ Нефармат

ЛЮДЗІ ЖЫВУЦЬ У ЧАРКАХ...

Спачатку пра смешнае. На нядаўніх дажынках у Высокім давялося назіраць сцэну, якую бадай што можна ўставіць у спектакль будучай «Белай вежы» ці іншага тэатральнага фестывалю. Дык вось, за сталом аднаго з павільёнаў сядзяць два, на выгляд вясковыя, дзядзькі, святочна апранутыя і ў добрым настроі. Перад імі — налітыя невялікія пластыкавыя кілішкі і закуска ў аднаразовых белых талерках. Адпачываюць людзі за няспешнай гутаркай, як і многія на тым свяце. І такія ж вясёлыя прадаўцы кафэ пад адкрытым небам для настрою ўключылі музыку. Гучыць песня беларускага дуэта NAVIBAND «А дзе жывеш ты?»

Там ёсць словы: «Людзі жывуць у песнях, людзі жывуць у вершах, у шматпавярховых дамах». І потым... «людзі жывуць у чоўнах, людзі жывуць у чэргах». Дык вось слова «чэргах» гучыць не вельмі выразна, яно крыху губляецца ў музычных акордах. Будзе нагода, паслухайце! І вось адзін з нашых герояў кажа другому: «Чуў, што спяваюць: «Людзі жывуць у чарках!» — «Чаму ж не чуў, — адказвае таварыш. — Але ж гэта не пра нас, мы ж не п'ём кожны дзень, а так, час ад часу, болей — па святах». Тут падышла мая чарга, я разлічылася за гарбату і не чула працягу іх цікавых разважанняў.

А дома некалькі разоў праслухала песню. Усміхнулася. І прыйшла да высновы, што міжволі тыя вясковыя дзядзькі вывелі формулу цэлай грамадскай заганы, хваробы, якая, на жаль, параждае і маладзёйскае пакаленне. Не кажу зараз пра тых, страчаных для грамадства асоб, якіх адрозніваюцца асацыяльнымі паводзінамі і жывуць у прамым сэнсе ад выпіўкі да

выпіўкі, зранку нервова пераступаючы з нагі на нагу, чакаюць адкрыцця найбліжэйшага гандлёвага пункта. У іх, як правіла, няма сям'і альбо яны сталі цяжкай ношай, вечнай карай для сваіх сямейнікаў. Ім ужо амаль нічым не дапаможаш.

Я зараз пра тых, якія працуюць альбо на пенсіі, вядуць звычайны лад жыцця, але без выпіўкі не ўмеюць ці зусім развучыліся будаваць сваё жыццё. Паўсядзённае жыццё. Гэтым грашаць цяпер нават вясковыя пенсіянеры. Некаторыя з іх і жывуць ад пенсіі да пенсіі, набраўшы ў мясцовай краме прадуктаў наперад. А пасля атрымання пенсійных выплат, разлічыўшыся за даўгі, зноў кожны паход па прадукты робяць маленькім святам, купіўшы ну хоць бы таннага віна. Пакуль грошы не скончацца. Некаторыя з такіх гаспадароў усё ж трымаюць дамашнюю скаціну, апрацоўваюць агарод, іншыя зводзяць ушчэнт дамашнюю гаспадарку, а сэнс жыцця ператвараюць у пастаянную выпіўку. Адна справа — пенсіянеры: адпрацавалі сваё, дзяцей выгадалі. Да іх, на жаль, падцягваецца і маладзёйскае пакаленне. Такія людзі не затрымліваюцца доўга ў калгасе, іх пераводзяць з работы на работу, а потым звальняюць зусім. На жаль, праслойка гэтых вяскоўцаў не становіцца меншай.

Асобныя гарадскія, на першы погляд, прыстойныя сем'і з дзецьмі таксама выклікаюць трывогу. Адкуль у нас столькі п'яных за рулём, такія вялікія лічбы гібелі грамадзян пры розных абставінах, але менавіта ў нецвярозым стане? Гэта з тых жа гарадскіх звычайных сем'яў. Днём яны ходзяць на работу, адводзяць дзяцей у садок і школу, забіраюць іх увечары. Потым заходзяць па дарозе ў супермаркет, бяруць прадукты на вячэру, у лепшым

выпадку, бяруць дзіцяці шакаладку ці цукерку і пляшку — сабе. Заўважаю такіх пакупнікоў нямала. А нядаўна ў нашым супермаркеце проста разанула сцэна каля касы. Высокая, стройная маладзіца гадоў трыццаці, нармальна апранутая, з малым сынам прыйшла разлічвацца. У карзіне — бутэлка таннага віна, малако, батон. Хлопчык нешта ціхенька папрасіў, яна толькі зірнула, і дзіця замаўчала. А потым пасля разліку касір працягнула чэк, і малы з дзіцячай цікаўнасці, відаць, хацеў узяць паперку, але маці проста зашыпела на сына: «Гэта нам не трэба», і ён спалохана-разгублена кінуў чэк. Неяк страшна стала за таго малага.

Як і за дзяцей іншых бацькоў. Ну, напрыклад, таго, пра якога многа пісалі ў сёціве. Жонка аформіла крэдыт і ўзяла новую машыну. А ён два разы папаўся п'яны за рулём, і машыну забралі. Крэдыт, зразумела, застаўся... Пачынаецца ўсё ў такіх сем'ях нібы звычайна і прыстойна: пікнікі, застоллі з любой нагоды, госці. Але ўсё добрае ў меру. Калі мера знікае, людзі не заўважаюць, як пачынаюць «жыць» у чарцы. А гэта ўжо знак бяды. Можа і правільна заклікаў на апошняй сесіі Брэсцкага гарадскога Савета дэпутат Валадзько скараціць гандаль спіртным. Ёсць, праўда, іншае меркаванне: маўляў, свіння ўсё роўна лужыну знойдзе. З аднаго боку, так. Але ж занадта даступная ў нас гарэлка. Яна прадаецца ўсюды, на запраўках, у супермаркетах, у магазінах крокавай адлегласці днём і ноччу. Нібы спакушае слабовольных. А яны і рады паддавацца спакусе. І папаўняюць шэрагі тых, хто не ўяўляе сваё жыццё без чаркі. Жыве ў ёй...

Святлана ЯСКЕВІЧ

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра 17 верасня. Месяц у сузор'і Вадаліва.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.51	19.14	12.23
Віцебск —	6.40	19.04	12.24
Магілёў —	6.41	19.04	12.23
Гомель —	6.38	19.00	12.22
Гродна —	7.07	19.29	12.22
Брэст —	7.08	19.29	12.21

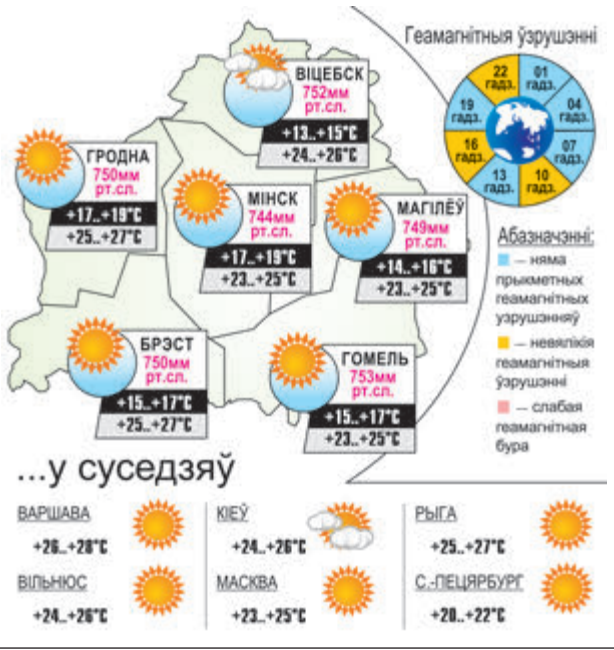
Імяніны

Пр. Івана, Лукі, Мікалая, Рыгора, Сцяпана, Яўгена. К. Філіпіны, Андрэя, Паўла, Філіпа, Францішка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

— Час — гэта толькі суб'ектыўнае ўспрыманне рэальнасці. Гадзіннік вымярае сам сябе. Паказанні гадзінніка можна аб'ектыўна параўнаць толькі з іншымі гадзіннікамі. І важны толькі гадзіннікавы пояс.

— Малады чалавек, вы [лаянка] ужо! Яшчэ раз паўтараю, гарэлку пасля 23.00 мы не прадаём!

Не стала Галя чакаць раніцы. Паснедала нанач...

— Памятаеш, я сёння раніцай бегала па кватэры з радасным крыкам «Ура! Я нарэшце знайшла ключы!»?

— Ну, так.

— Ты не бачыў, куды я іх пасля гэтага паклала?..

Вось купіш рэч — пару дзён ходзіш шчаслівая.

А потым бац, зноў насіць няма чаго...

— А ты гатаваць нешта ўмееш? Боршч, там, пельмені?..

— А ты зарабляць умееш? Доллары, там, еўра, рублі?..

Даты

Падзеі

Людзі

20 ВЕРАСНЯ

1908 год — нарадзіўся (вёска Старая Шараёўшчына, цяпер у Бабруйскім раёне) Аркадзь Карпавіч Шмыгун, Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную вайну з верасня 1944 года на 1-м Беларускам фронце. Полк пад яго камандаваннем вызначыўся ў баях на тэрыторыі Польшчы і Германіі падчас Вісла-Одэрскай аперацыі. Загінуў у 1945 годзе падчас прарыву эшаланіраванай абароны праціўніка на подступах да Берліна.

1910 год — нарадзіўся Аляксей Васілевіч Лыкаў, беларускі вучоны ў галіне цепла- і масапераносу, акадэмік НАН Беларусі, акадэмік Акадэміі будаўніцтва і архітэктуры, доктар тэхнічных навук, прафесар. У 1956—1974 гадах — дырэктар Інстытута цепла- і масаабмену АН БССР, адначасова (у 1968-1974-м) — прафесар, загадчык кафедры БДУ. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, прэміі імя І. І. Палзунова АН СССР). Аўтар больш як 230 навуковых прац, у тым ліку 18 назнаграфій, 12 вынаходак. Памёр у 1974 годзе. Імем А. В. Лыкава названы Інстытут цепла- і масаабмену НАН Беларусі.

1938 год — нарадзіўся (г. Віцебск) Аляксандр Аляксандравіч Міхалевіч, беларускі вучоны ў галіне цеплаабмену і ядзернай энергетыкі, акадэмік НАН Беларусі, доктар тэхнічных навук, прафесар, заслужаны энергетык Рэспублікі Беларусь. Аўтар навуковых прац па даследаванні механізму цепла- і масаабмену ў элементах энергетычных устаноў, распрацоўцы сістэм ахаладжэння цеплавых і атамных

электрастанцый, энергетычнай бяспекі, энергазберажэнні, радыеэкалогіі. Браў удзел у распрацоўцы «Энергетычнай праграмы», Дзяржаўнай праграмы развіцця ядзернай энергетыкі, рэспубліканскай праграмы «Энергазберажэнне» і Асноўных напрамкаў энергетычнай палітыкі Рэспублікі Беларусь.

1778 год — нарадзіўся Фадзей Фадзеевіч Белінсгаўзен, рускі мараплавец, адмірал, кіраўнік першай расійскай Антарктычнай экспедыцыі на шлюпах «Усход» і «Мірны» (1819—1821), якая адкрыла ў студзені 1820 года Антарктыду і некалькі астравоў у Атлантычным і Ціхім акіянах. Удзельнік першага рускага кругасветнага плавання 1803—1806 гадоў. Памёр у 1852 годзе.

1946 год — адбылося адкрыццё першага Канскага кінафестывалю. Гэты кінафестываль з'яўляецца найбольш прэстыжнай падзеяй у кінематографічным свеце. Штогод на знакамітай набярэжнай Круазет у курортным горадзе Каны (Францыя) збіраюцца зоркі, прафесіяналы кіно і аматары шырокага экрана з усяго свету. Адкрыццё першага міжнароднага кінафестывалю ў Канах планавалася на восень 1939 года. Па ідэі арганізатараў, фестываль павінен быў прадстаўляць альтэрнатыву Венецыянскаму кінафестывалю, які патрапіў пад уплыў афіцыйных нацысцкіх уладаў. Праграма была гатовая, ганаровым старшынёй журы прызначаны Луі Люм'ер (вынаходнік кінематографа). 1 верасня павінна было адбыцца адкрыццё, аднак менавіта ў гэты дзень пачалася Другая сусветная вайна. Таму адкрыццё першага Канскага кінафестывалю адбылося ўжо пасля вайны — 20 верасня 1946 года. На конкурс было прадстаўлена 46 фільмаў, 11 з іх атрымалі галоўную ўзнагароду — Гран-Пры кінафестывалю. Ад СССР прыз атрымала карціна Ф. Эрмлера «Вялікі пералом».

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3446.

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Нумар падпісаны ў 19.30 19 верасня 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12